

*Марина ГРИНЬОВА**Наталія КОНОНЕЦ**Олена ЖДАНОВА-НЕДІЛЬКО**Інна ІЩЕНКО*<https://doi.org/10.33989/pnpu.966.c3697>

ДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: КОНСАЛТИНГ ТА ЕКСПЕРТИЗА»

Анотація. У статті автори презентують дидактичну модель освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки, яка поєднує такі блоки: методологічний, цільовий, змістово-технологічний, ресурсний та контрольно-оцінювальний. Доведено актуальність освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза», котра зумовлена потребою у фахівцях, здатних здійснювати професійний супровід освітніх трансформацій, проводити аналітико-експертну діяльність, надавати методичний та управлінський консалтинг у сфері освіти.

Ключові слова: освіта, освітній процес, організація освітнього процесу, цифровізація, дидактика, цифрова дидактика, навчання, педагогічна майстерність, консалтинг, експертиза

Abstract. In the article, the authors present a didactic model of the educational program «Organization of the Educational Process: Consulting and Expertise» of the second (master's) level of higher education in the specialty A1 Educational Sciences, which combines the following blocks: methodological, target, content-technological, resource and control-evaluation. The relevance of the educational program «Organization of the Educational Process: Consulting and Expertise» is proven, which is due to the need for specialists who are able to provide professional support for

educational transformations, conduct analytical and expert activities, provide methodological and management consulting in the field of education.

Key words: education, educational process, organization of the educational process, digitalization, didactics, digital didactics, training, pedagogical skills, consulting, expertise

Сучасний етап розвитку освітньої галузі характеризується зростанням вимог до якості організації освітнього процесу, впровадженням компетентнісного підходу, цифровізації освітнього процесу, дистанційного та змішаного навчання, а також посиленням ролі внутрішньої й зовнішньої експертизи освітніх програм і управлінських рішень. У цьому контексті актуальність освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» зумовлена потребою у фахівцях, здатних здійснювати професійний супровід освітніх трансформацій, проводити аналітико-експертну діяльність, надавати методичний та управлінський консалтинг у сфері освіти.

Грунтовне вивчення ринку освітніх послуг, запитів роботодавців, консультації зі стейкхолдерами переконують, що зазначена програма відповідає сучасним запитам на підготовку педагогів, методистів, керівників закладів освіти, освітніх аналітиків, які володіють методологією планування, реалізації та оцінювання освітніх процесів. Вона передбачає інтеграцію управлінських, психолого-педагогічних, аналітичних і комунікативних компетентностей, що особливо важливо в умовах реформування освіти відповідно до цілей сталого розвитку, концепції Нової української школи, академічної доброчесності та європейської інтеграції.

Програма сприяє формуванню здатності до прогнозування результатів освітньої діяльності, здійснення стратегічного планування, моніторингу та експертної оцінки інновацій, що впроваджуються в освітньому середовищі. Особливо актуальним є її впровадження в умовах розбудови внутрішньої

системи забезпечення якості освіти, удосконалення освітніх політик на локальному та інституційному рівнях, а також у процесі взаємодії з національними й міжнародними експертними структурами. Цілком логічно, що освітня програма «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки є своєчасною й перспективною відповіддю на запит сучасної освіти щодо підготовки професійно мобільних, інноваційно орієнтованих, методично озброєних і критично мислячих фахівців, здатних підвищувати ефективність освітніх практик на засадах наукового підходу, доказовості та партнерства.

Мета статті: презентувати дидактичну модель освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки.

Ідея відкриття освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка є стратегічно обґрунтованою відповіддю на зростаючий попит суспільства на фахівців нового покоління, здатних ефективно управляти освітніми процесами, здійснювати експертно-консалтингову підтримку реформ, впроваджувати інноваційні освітні підходи та забезпечувати якість освіти в умовах динамічних змін. Програма покликана сформувати професійні компетентності у сфері освітнього менеджменту, експертизи програм, моніторингу якості освітніх процесів, а також супроводу педагогічних і управлінських інновацій. Її відкриття сприятиме підвищенню престижу педагогічної освіти, розвитку університетської автономії в напрямі створення міждисциплінарних освітніх ініціатив і посиленню практичної складової підготовки здобувачів освіти.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка як центр генерації знань, методологій, успішних педагогічних практик, наукових шкіл та лідерських підходів, має всі передумови для реалізації такої програми:

науково-педагогічний потенціал, досвід проєктної діяльності, співпрацю з закладами освіти різних рівнів, доступ до аналітичних платформ і експертних спільнот. Програма може реалізовуватись як для магістрів, так і у форматі післядипломної освіти або підвищення кваліфікації, що розширює її функціональність і адаптивність до потреб освітнього середовища. Запуск цієї програми стане важливим кроком до формування нового освітнього лідерства, підтримки інституційної спроможності шкіл і громад, а також до посилення ролі університету як активного учасника формування якісної, сучасної, відповідальної української освіти.

При розробці освітньо-професійної програми враховані вимоги Стандарту вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, затвердженого 11.05.2021 р., наказ МОН України № 520, професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого 23.03.2021 р., наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України №610.

Освітньо-професійна програма «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» зі спеціальності А1 Освітні науки для підготовки магістра розроблена робочою групою у складі (таблиця 1):

Таблиця 1.

Робоча група освітньо-професійної програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза»

<i>Прізвище, ім'я, по батькові членів робочої групи</i>	<i>Науковий ступінь та/або вчене звання</i>	<i>Найменування посади (для сумісників місце основної роботи, найменування посади)</i>
Гарант освітньої програми		
Кононець Наталія Василівна	докторка педагогічних наук, доцентка	професорка кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна

Члени робочої групи:		
Ткаченко Андрій Володимирович	доктор педагогічних наук, професор	професор кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна
Жданова-Неділько Олена Григорівна	докторка педагогічних наук, професорка	завідувачка кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна
Штрикуль Юлія Сергіївна		директорка гімназії № 15 Полтавської міської ради
Кардаш Наталія Григорівна		директорка Комунального закладу позашкільної освіти «Будинок дитячої та юнацької творчості» Опішнянської селищної ради
Сакун Володимир Вікторович		начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту Коломацької ОТГ
Коліса Олена Миколаївна		викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, викладач інформатики, комп'ютерного проектування Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва
Магула Анна Миколаївна		здобувачка першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійна програма «Менеджмент (Управління навчальним закладом)», групи УНЗ-5
Троян Поліна Дмитрівна		здобувачка першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійна програма «Менеджмент (Управління інноваційною діяльністю)», групи УІД-5

При розробці цієї програми робоча група керувалася такими методологічними підходами, які забезпечують її наукову обґрунтованість, змістову цілісність, професійну релевантність і практико-орієнтованість: компетентнісний, системний, аксіологічний, проєктний, практико-орієнтований,

інтегративний, інноваційний, контекстний, середовищний, студентоцентризований, ресурсно-орієнтований та стейкхолдерський (рис. 1), котрі у своїй сукупності характеризують **методологічний блок** дидактичної моделі освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки.

Рис. 1. Методологічні підходи

Компетентнісний підхід (М. Гриньова, В. Захарченко, Н. Кононец, С. Лісова, В. Луговий, О. Язловецька та ін.) скеровує програму на формування системи ключових і професійних компетентностей, необхідних для здійснення управлінської, консалтингової, аналітичної та експертної діяльності в освітньому середовищі. Він забезпечує цілісність результатів навчання відповідно до вимог сучасного ринку освітніх послуг.

Системний підхід (Т. Кочубей, К. Іващенко та ін.) передбачає розгляд освітнього процесу як складної динамічної системи, де всі компоненти (цілі, зміст, методи, засоби, суб'єкти, результати) взаємопов'язані. Цей підхід дає

змогу створити структурно узгоджену програму, що охоплює організаційний, змістовий, управлінський та моніторинговий аспекти.

Аксіологічний підхід (О. Жданова-Неділько, С. Новік, С. Ткачов, Н. Ткачова, А. Ткачов та ін.) фокусується на академічних цінностях, формуванні ціннісного ставлення до професійної діяльності, академічної доброчесності, педагогічного лідерства, партнерства та служіння суспільству. Він визначає гуманістичний вектор програми та орієнтує здобувача освіти на етичні принципи взаємодії в освітньому просторі.

Проектний та практико-орієнтований підходи (Т. Гуцол, Д. Загородний, О. Зеленський, Л. Лук'янова, Т. Подобєдова, О. Сидорчук та ін.) забезпечують орієнтацію освітнього процесу на активну практичну діяльність, розв'язання типових і нестандартних професійних завдань, реалізацію реальних проєктів і участь у консалтингових кейсах. Він сприяє розвитку рефлексії, критичного мислення та здатності до професійного самовдосконалення.

Інтегративний підхід (Р. Гриньов, Т. Засєкіна, Т. Пушкарьова, О. Топузов та ін.) зумовлює поєднання знань з педагогіки, освітнього менеджменту, психології, організації наукових досліджень, цифрових технологій у контексті освітнього консалтингу та експертизи. Цей підхід сприяє формуванню цілісної картини професійної діяльності фахівця в умовах міждисциплінарного середовища.

Інноваційний підхід (О. Большая, І. Іщенко, А. Харківська, Л. Никифорова та ін.) орієнтує програму на впровадження новітніх освітніх технологій, цифрових інструментів, методів аналітики даних та освітнього дизайн-мислення. Він стимулює здобувачів до творчості, генерації нових ідей і трансформації освітніх практик.

Контекстний підхід (Н. Мирончук, R. Berns, P. Erickson, E. Johnson та ін.) передбачає моделювання освітніх ситуацій, близьких до реального професійного середовища. Завдяки цьому підходу здобувачі отримують змогу зануритися у

типові управлінські та консультативні кейси, набуваючи досвіду прийняття рішень в умовах невизначеності.

Застосування зазначених підходів у взаємодії створює надійне методологічне підґрунтя для побудови якісної, гнучкої та конкурентоспроможної освітньої програми, що відповідає потребам сучасної української освіти.

Водночас, розбудова сучасної освітньо-професійної програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» передбачає впровадження інноваційних методологічних орієнтирів, серед яких ключове місце займають середовищний, студентоцентрований та ресурсно-орієнтований підходи. Їх поєднання забезпечує створення відкритого, гнучкого та інтелектуально насиченого простору для професійного розвитку здобувачів освіти.

Середовищний підхід (О. Жданова-Неділько, Е. Заредінова, С. Нестуля, О. Нестуля та ін.) реалізується через побудову мотиваційно-креативного, підтримувального освітнього середовища, яке є не лише простором для отримання знань, а й системою взаємодії, рефлексії, міжособистісної комунікації та професійного зростання. Програма передбачає включення здобувачів до динамічної мережі практик — від участі в освітніх кейсах і хакатонах до партнерства з закладами загальної середньої освіти, центрами підвищення кваліфікації, громадськими організаціями та експертними спільнотами. Активне застосування дистанційних і змішаних форматів, цифрових платформ (Moodle, Zoom, Miro, Google Workspace), професійних середовищ (наприклад, EdCamp, Pro.Svit) посилює інтерактивну й мобільну природу освітнього середовища (Нестуля, Нестуля, Кононець, 2021; Кононець, 2025).

Студентоцентрований підхід (О. Біляковська, К. Біницька, Л. Рябовол та ін.) відображається в орієнтації освітнього процесу на індивідуальні освітні траєкторії, інтереси та потреби здобувачів, що досягається через вибірковість

навчальних дисциплін, модульність курсів, індивідуалізовані завдання, рефлексивне портфоліо та практико-орієнтовану оцінку результатів навчання. Особливу увагу приділено розвитку здатності до самоорганізації, саморефлексії та самонавчання. Програма стимулює суб'єктну позицію здобувача в освітньому процесі, формування відповідальності за власне професійне становлення та готовності до безперервного розвитку.

Ресурсно-орієнтований підхід (М. Гриньова, В. Жамардій, Н. Кононець, О. Школа та ін.) забезпечує ефективне використання матеріально-технічних, інформаційно-цифрових, дидактичних, кадрових ресурсів у реалізації цілей програми. Це проявляється у залученні експертів-практиків до викладання, використанні аналітичних інструментів (Power BI, Google Data Studio, SurveyMonkey), розширенні доступу до відкритих освітніх ресурсів (EdEra, Prometheus, Coursera), а також у формуванні навичок ресурсного менеджменту як складової освітнього консалтингу. Освітній процес спирається на потенціал міждисциплінарних і міжсекторальних ресурсів, що дозволяє магістрантам опанувати сучасні механізми оцінювання, проектування та супроводу освітніх змін.

Стейкхолдерський підхід (Н. Васиньова, Н. Кононець та ін.), що базується на принципах залучення ключових зацікавлених сторін до процесів прийняття рішень, стратегічного планування та оцінювання освітніх результатів, є однією з провідних методологічних засад розроблення та реалізації освітньо-професійної програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза». Цей підхід передбачає інтеграцію інтересів, очікувань і експертизи широкого кола учасників освітнього процесу – здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, представників органів управління освітою, керівників закладів освіти, незалежних освітніх експертів, батьківської громадськості, роботодавців, а також партнерських установ і неурядових організацій.

На етапі проектування програми враховуються аналітичні дані, отримані в результаті консультацій, анкетувань, фокус-груп і круглих столів із представниками стейкхолдерів. Це дає змогу забезпечити змістову релевантність програми до актуальних запитів практики та соціального замовлення.

У процесі реалізації програми стейкхолдери долучаються до проведення тренінгів, воркшопів, експертних сесій, супервізій, участі в оцінюванні результатів освітньої діяльності, консультування при розробці індивідуальних освітніх траєкторій і кваліфікаційних проєктів. Зовнішні учасники також залучаються до практичної підготовки здобувачів, забезпечуючи майданчики для стажування, експертну підтримку дослідницьких ініціатив, а також зворотний зв'язок щодо якості освітніх результатів. Відтак, реалізація стейкхолдерського підходу у програмі «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» сприяє посиленню відкритості, адаптивності та соціальної відповідальності освітнього процесу, формуванню партнерської моделі взаємодії між університетом і зовнішнім освітнім середовищем, що є визначальним чинником успішної підготовки фахівців нового типу.

Таким чином, інтеграція зазначених підходів забезпечує системну реалізацію ціннісних і технологічних основ програми, сприяє підготовці конкурентоспроможного фахівця, здатного адаптуватися до викликів освітнього середовища й здійснювати ефективну експертно-консалтингову діяльність.

Освітня програма «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» відкриває широкі перспективи для тих, хто прагне стати лідером освітніх трансформацій. Відтак, **цільовий блок** дидактичної моделі представлений її метою – підготовка висококваліфікованих магістрів освітніх наук, здатних майстерно виконувати професійно-педагогічні функції, вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі в організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, зокрема, у сфері освітнього

консалтингу, педагогічної експертизи на засадах людиноцентризму та гуманізму, що дасть їм можливість широкого доступу до працевлаштування та подальшого навчання. Мета відповідає Місії та Стратегії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка на 2020–2025 рр. (<http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/strategiya.pdf>).

Унікальні переваги освітньої програми створюють оптимальні умови для професійного розвитку. Підкреслимо ключові переваги освітньої програми:

- Фокус освітньої програми на здобутті загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для кваліфікованого виконання професійних завдань викладача закладу вищої освіти, організації освітнього процесу, зокрема, у сфері освітнього консалтингу та педагогічної експертизи, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти й кар'єрного зростання.

- Програма спеціалізується на підготовці викладачів закладів вищої освіти, фахової передвищої освіти, методистів, освітніх консультантів, фахівців із якості освіти, експертів в галузі освіти, поєднуючи знання з педагогіки і психології вищої школи, дидактичних систем у вищій школі, організації освітнього процесу, професійно-педагогічної взаємодії та педагогіки партнерства, проєктної діяльності в освіті, освітнього консалтингу, експертної діяльності, прийняття управлінських рішень в освіті, цифрових технологій у професійній діяльності та формуючи освітньо-орієнтовану компетентність ефективного магістра освітніх наук.

Змістово-технологічний блок дидактичної моделі насамперед спрямований на набуття сукупності компетентностей для здійснення професійної діяльності викладача закладу вищої освіти. Специфіка навчання дозволяє формувати у майбутніх магістрів освітніх наук широкий світогляд щодо особливостей організації освітнього процесу в нових умовах, управління освітою, освітнього консалтингу та експертизи освітніх процесів. Забезпечено практико-орієнтований та ресурсно-орієнтований підходи до двох виробничих

практик за спеціальністю в закладах освіти й освітніх установах різного типу, зміст яких спрямований на розвиток навичок аналітики, планування, оцінювання якості освіти, а також консультування закладів освіти, педагогів і управлінців щодо ефективної організації освітнього процесу.

Ефективність навчального процесу досягається за рахунок упровадження інноваційних освітніх технологій (проектно-орієнтоване та ресурсно-орієнтоване навчання, змішане навчання, аксіодидактична технологія, технологія педагогічних майстерень, технологія особистісно-професійного саморозвитку тощо); вибору сертифікатної освітньої програми (СОП) як фіксованого блоку дисциплін (програма minor), що дає можливість отримати поглиблені знання і здобути ефективні практичні навички в галузі освітнього консалтингу та педагогічної експертизи; авторських онлайн-курсів викладачів випускової кафедри для неформальної/інформальної освіти здобувачів.

Підкреслимо, що унікальність програми забезпечується спрямованістю її змісту на формування у здобувачів вищої освіти здатності виконувати професійні функції викладача закладу вищої освіти, зокрема, завідувача методичного, навчально-методичного кабінету, фахівця з організації консультативних послуг, із забезпечення якості освіти, експерта в галузі освіти, а також здатності організовувати освітній процес з урахуванням особистісно-формувальних, здоров'язберезувальних та безпекових чинників.

Практико-орієнтованість навчання та навчання через дослідження

Після завершення програми магістранти будуть готові ефективно організовувати освітній процес, здійснювати експертизу, впроваджувати зміни та консультувати заклади освіти.

Траєкторія реалізації освітньої програми включає (рис. 2):

- Кейс-метод та ситуаційні завдання – аналіз реальних кейсів зі сфери освітнього менеджменту та консалтингу.

- Тренінги та воркшопи – моделювання управлінських рішень та консалтингових проєктів.
- Педагогічні майстерні та стажування – можливість працювати з експертами галузі та впроваджувати інноваційні підходи.
- Робота з реальними освітніми установами – набуття навичок освітнього консалтингу, експертизи та розробки стратегій розвитку.

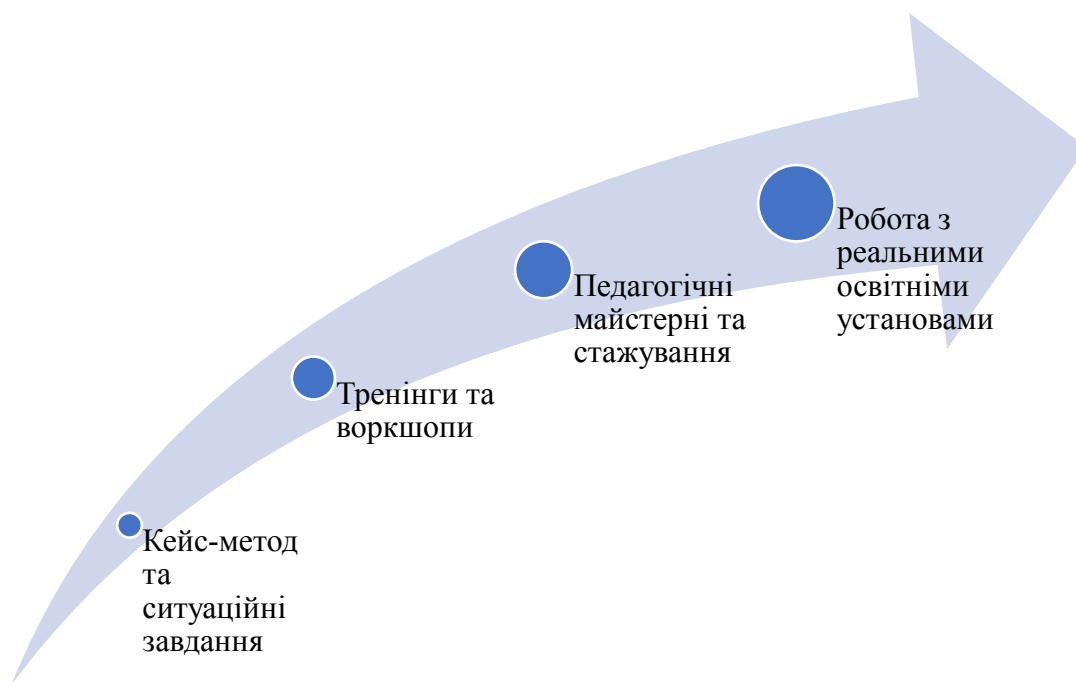

Рис. 2. Траєкторія реалізації освітньої програми

Освітньо-орієнтована компетентність

Магістранти зможуть навчитися:

- проєктувати освітній процес відповідно до сучасних освітніх трендів;
- використовувати інноваційні методики викладання;
- налагоджувати ефективну комунікацію між усіма учасниками освітнього процесу та здійснювати мотивацію студентів;
- створювати комфортне й продуктивне освітнє середовище;
- упроваджувати сучасні цифрові технології в освітній процес;

- розробляти та реалізовувати освітні проєкти.

Інноваційне навчання

Освітня програма використовує сучасні технології і методи навчання: ресурсно-орієнтоване навчання (Resource-based learning), Case study, Kaizen, Agile, майндмеппінг, інтерактивні лекції, тренінги, інформаційні інтенсиви, нетворкінг-сесії, воркшопи, проєктну діяльність, а також педагогічні майстерні. На рисунках 3-6 зображено декілька педагогічних майстерень викладачів випускової кафедри.

Офіційний сайт кафедри

Головна

✓ Новини 2024-2025

✓ Наша кафедра

Сертифікатні освітні програми

✓ Освітня діяльність

Інформаційна дошка

^ Методична робота

Електронні посібники

Педагогічна майстерність у Case Study

Колоквіум сталого розвитку

На нашій кафедрі діють **педагогічні майстерні викладачів** як форма навчання, фасилітації, надання консультативної допомоги викладачам університету, котра створює умови для сходження кожного учасника до нового знання, нового досвіду, професійного розвитку та стимулювання до навчання упродовж усього життя. У такий спосіб кафедра створює умови для реалізації **4-ї цілі сталого розвитку**: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх.

Педагогічна майстерня д.пед.н., професорки Марини Гриньової

«Саморегуляція діяльності менеджера»

Бажаєте взяти участь у фасилітативній зустрічі, консультації, пошуку рішень методичних проблем, звертайтеся за електронною адресою: grinovamv@gmail.com

Рис. 3. Педагогічна майстерня Марини Гриньової

Офіційний сайт кафедри

Головна

✓ Новини 2024-2025

✓ Наша кафедра

Сертифікатні освітні програми

✓ Освітня діяльність

Інформаційна дошка

^ Методична робота

Електронні посібники

Педагогічна майстерність у Case Study

Колоквіум сталого розвитку

Педагогічна майстерня д.пед.н., доцентки Наталії Кононець

«Моделі ресурсно-орієнтованого навчання»

Бажаєте взяти участь у фасилітативній зустрічі, консультації, пошуку рішень методичних проблем, звертайтеся за електронною адресою: kononets@gsuite.pnpu.edu.ua

Рис. 4. Педагогічна майстерня Наталії Кононець

У структурі освітньо-професійної програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» педагогічні майстерні, організовані викладачами випускової кафедри, відіграють провідну роль і позиціонуються як ефективна форма інтерактивної, практико-зорієнтованої підготовки здобувачів вищої освіти. Вони слугують інноваційним простором для моделювання професійної діяльності, формування консалтингових, експертних, аналітичних та комунікативних компетентностей майбутніх фахівців.

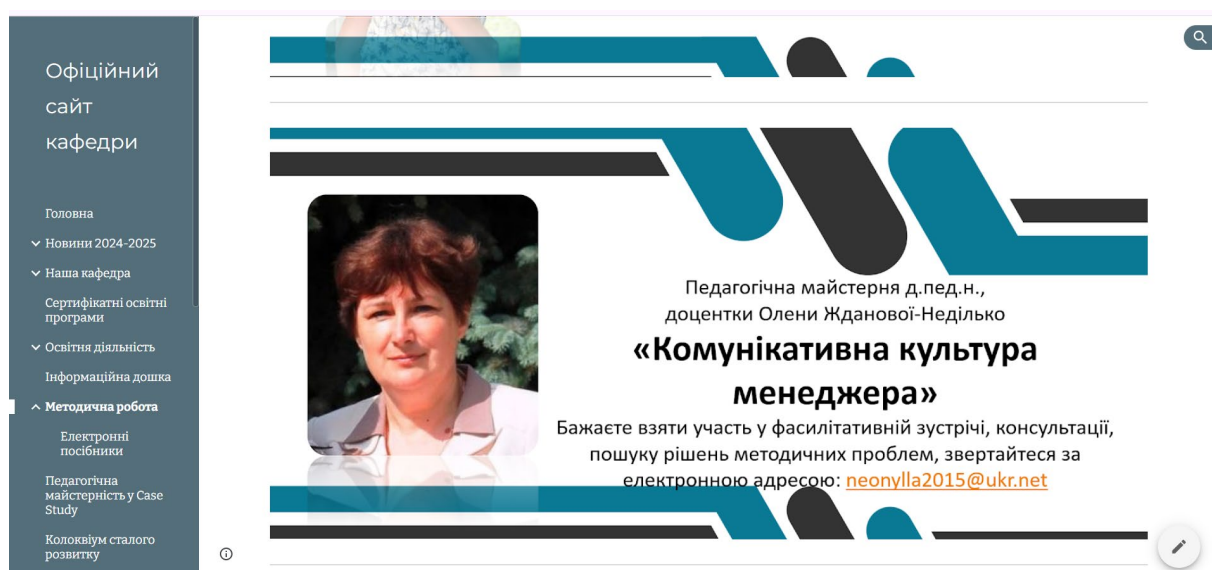

Рис. 5. Педагогічна майстерня Олени Жданової-Неділько

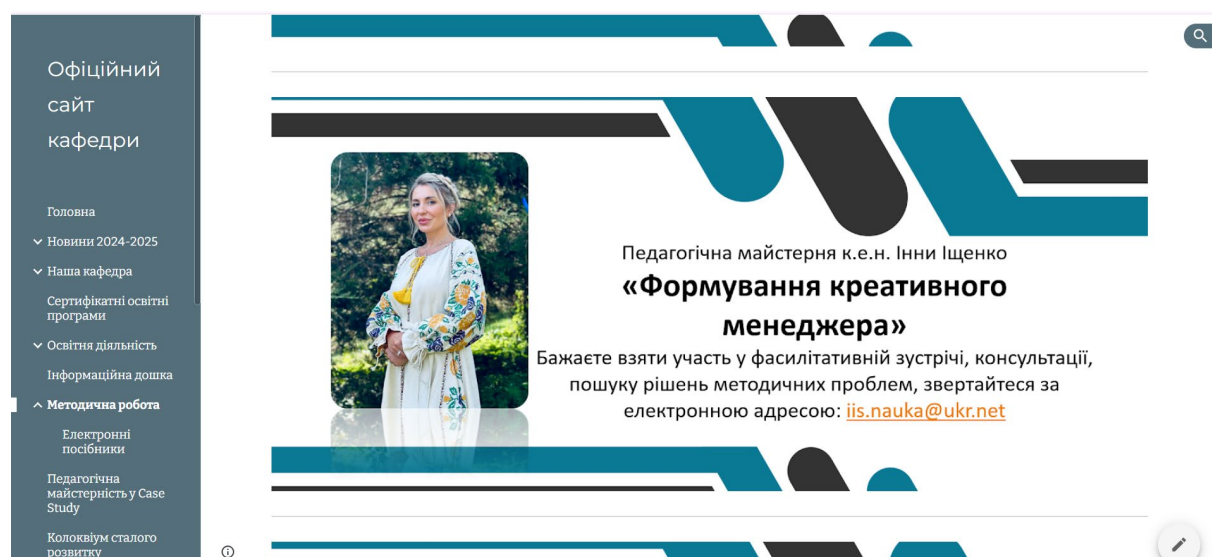

Рис. 6. Педагогічна майстерня Інни Іщенко

Майстерні викладачів є варіативною дидактичною платформою, в межах якої реалізуються такі види діяльності, як: аналіз освітніх кейсів, розробка освітніх проєктів, проведення експертних оцінювань освітніх програм і стратегій розвитку закладів освіти, розв’язання симуляційних ситуацій, а також апробація сучасних цифрових та аналітичних інструментів. Тематика майстерень відображає міждисциплінарний і міжфункціональний характер програми та охоплює широкий спектр питань — від управління якістю освіти до соціального партнерства в закладах освіти.

Викладачі, як науково-педагогічні ментори, виступають у ролі фасилітаторів, консультантів і супервізорів, забезпечуючи зворотний зв’язок, оцінювання динаміки професійного зростання здобувачів, а також створення рефлексивного середовища. Педагогічна майстерня дозволяє поєднувати теоретичні знання з практичними діями, сприяє переходу від знання до компетентності, від пасивного засвоєння до активного творення освітніх продуктів. Тож, педагогічні майстерні викладачів кафедри є ключовим інструментом реалізації ідей студентоцентрованості, мотиваційно-креативного середовища, проєктного, практико-орієнтованого і ресурсно-орієнтованого підходів, забезпечують ефективну практичну складову програми та сприяють професійному становленню магістрантів як консультантів і експертів в галузі освіти.

Виробнича науково-педагогічна практика у вищій школі та виробнича практика з експертної діяльності в галузі освіти

Магістранти проходять практику у провідних закладах освіти, освітніх установах та організаціях, що дозволяє отримати реальний досвід організації освітнього процесу, освітнього консалтингу, експертизи та знайти корисні професійні контакти.

Перспективи працевлаштування

Випускники програми мають попит на ринку праці. Вони можуть працювати:

- Викладачами закладу вищої освіти, фахової передвищої освіти.
- Завідувачами навчального (методичного, навчально-методичного) кабінету.
- Завідувачами лабораторії (освіта).
- Організаторами консультативних послуг.
- Фахівцями із якості освіти.
- Експертами в галузі освіти.

Підготовка до викликів майбутнього

Програма готує до роботи в умовах постійних змін, цифровізації, реформування системи освіти та глобалізації, надаючи сучасні інструменти для вирішення складних освітніх завдань.

Здобувачі вищої освіти отримають:

- глибокі знання з організації освітнього процесу;
- практичні навички консалтингу та експертизи в освіті;
- інструменти для ефективного прийняття управлінських рішень в освіті;
- диплом магістра освітніх наук, професійна кваліфікація – викладач закладу вищої освіти;
- можливість додаткового вибору сертифікатної освітньої програми (СОП) як фіксованого блоку дисциплін (програма minor), що дає можливість отримати поглиблені знання і здобути ефективні практичні навички в галузі освітнього консалтингу та педагогічної експертизи;
- можливість проходження авторських онлайн-курсів викладачів випускової кафедри для неформальної/інформальної освіти здобувачів вищої освіти.

Зміст програми віддзеркалено у таких освітніх компонентах (рис. 7):

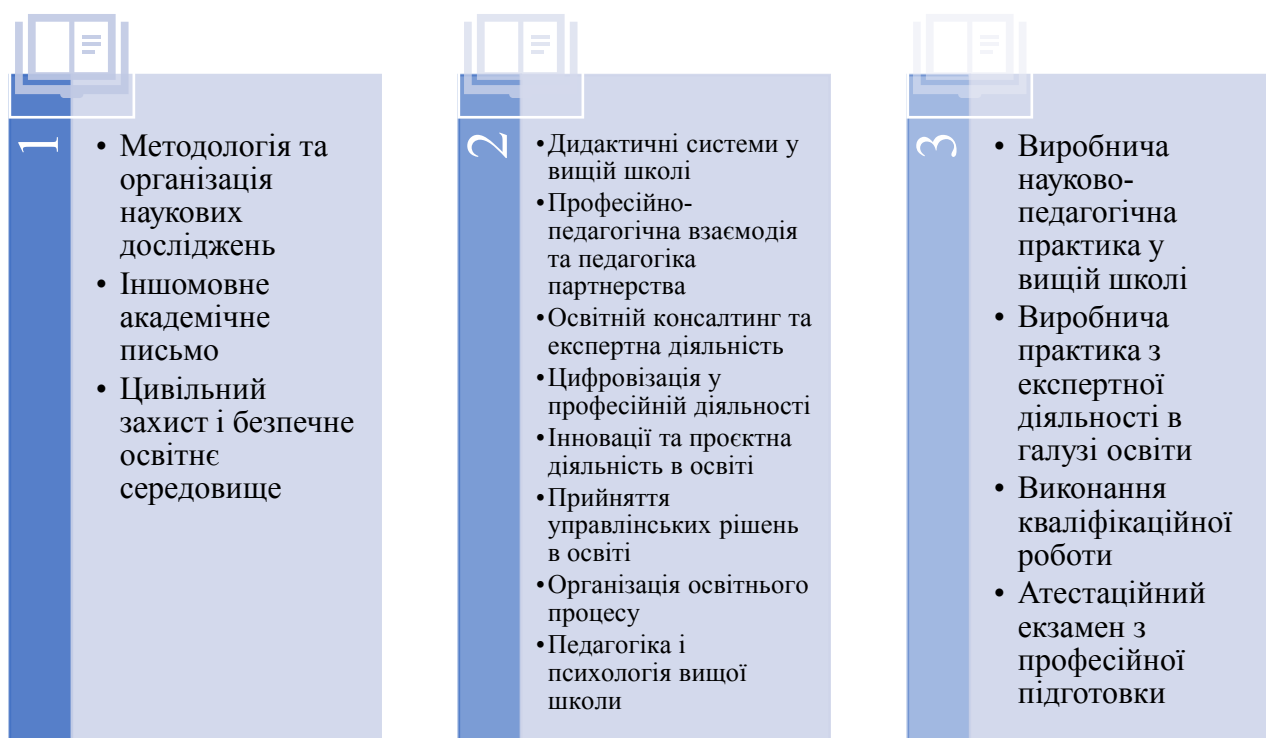

Рис. 7. Освітні компоненти

Ресурсний блок дидактичної моделі представлено кадровим, матеріально-технічним, інформаційним та навчально-методичним забезпеченням. Так, реалізація освітньо-професійної програми забезпечується викладачами кафедр: педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна, кафедри англійської та німецької філології і виробничо-інформаційних технологій та БЖД. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка: 3 професори та доценти – доктори педагогічних наук; 4 доценти та старші викладачі – кандидати педагогічних наук; 1 доцент, кандидат технічних наук; 1 доцент кафедри педагогічної майстерності; 1 кандидат економічних наук, доцент; 1 кандидат економічних наук, асистент.

Лектори, які викладають у рамках програми, є активними вченими, публікують праці у вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях, а також виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science Core Collection, Index Copernicus та ін.); мають відповідну професійну компетентність і досвід у галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності. У всіх викладачів є значний досвід практичної, методичної роботи, вони постійно беруть участь у науково-методичних конференціях, підвищують професійну кваліфікацію у вітчизняних та зарубіжних закладах освіти, шляхом самоосвіти (рис. 8, 9). До навчального процесу періодично залучаються керівники і педагогічні працівники освітніх закладів м. Полтави та Полтавської області.

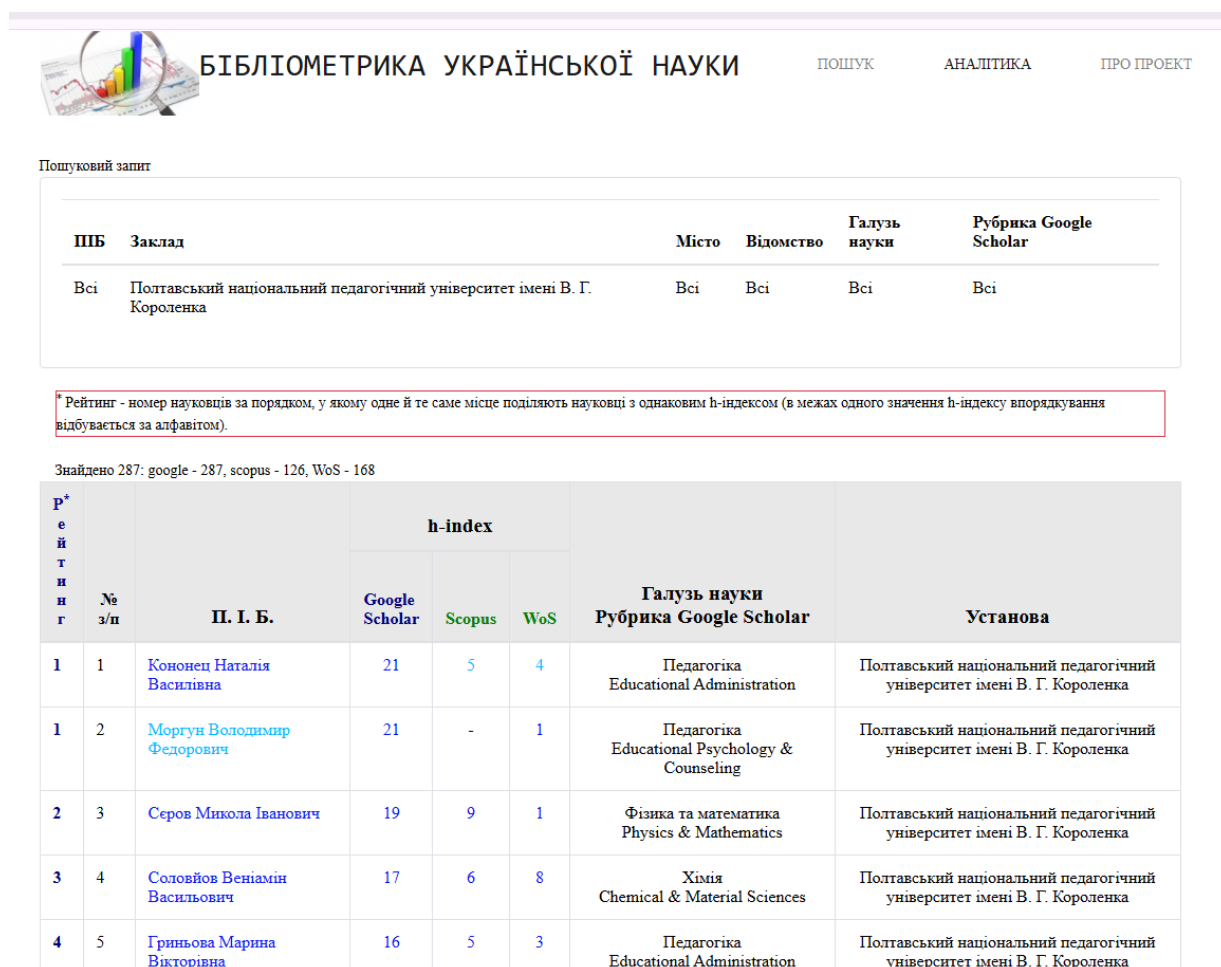
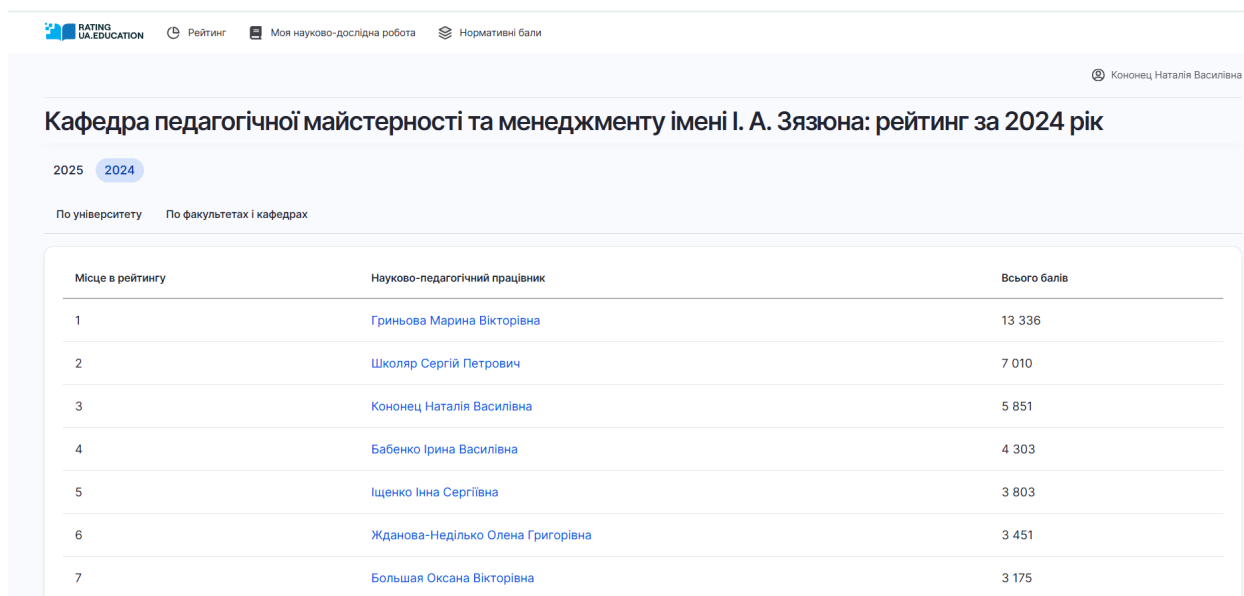

Рис. 8. Рейтинг в Бібліометриці української науки

Кафедра педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна: рейтинг за 2024 рік

2025 2024

По університету По факультетах і кафедрах

Місце в рейтингу	Науково-педагогічний працівник	Всього балів
1	Гриньова Марина Вікторівна	13 336
2	Школяр Сергій Петрович	7 010
3	Кононець Наталія Василівна	5 851
4	Бабенко Ірина Василівна	4 303
5	Іщенко Інна Сергіївна	3 803
6	Жданова-Неділько Олена Григорівна	3 451
7	Большая Оксана Вікторівна	3 175

Рис. 9. Рейтинг у загальноуніверситетській системі
Pnpu.rating.ua.education (блок випускової кафедри)

Матеріально-технічна база відповідає діючим санітарно-технічним нормам і забезпечує проведення всіх видів підготовки і науково-дослідної роботи студентів, передбачених цією освітньо-професійною програмою. Аудиторії й лабораторії оснащені сучасним обладнанням, що забезпечує ефективне навчання. Для освітнього процесу є сучасна комп'ютерна і мультимедійна техніка.

Підготовка магістра забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, доступом до інтернету, методичними посібниками і рекомендаціями для проведення лабораторних і практичних занять. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення доступне студентам на офіційній платформі університету для дистанційного навчання Google Workspace та Moodle.

Контрольно-оцінювальний блок дидактичної моделі уміщує: поточне опитування, модульний, тестовий контроль, заліки за результатами семестрового

контролю, екзамени, практика із подальшим захистом результатів передбачених її програмою завдань, захист ІНДЗ та завдань самостійної роботи; атестаційний екзамен з професійної підготовки; публічний захист кваліфікаційної роботи. Обрані формати передбачають можливість діагностування рівнів сформованості компетентностей (таблиця 2) та програмних результатів навчання:

ПРН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

ПРН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

ПРН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

ПРН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПРН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

ПРН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

ПРН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

ПРН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

ПРН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

ПРН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

Таблиця 2.

Програмні компетентності освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза»

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	СК 1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи. СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки. СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти. СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті. СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

	СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності. СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань. СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах. СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності. Додатково для освітньої програми СК 10. Здатність до організації освітнього середовища як системи особистісно-формувальних, здоров'язбережувальних та безпекових чинників.
--	---

Атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка за освітньо-професійною програмою «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» здійснюється у формі атестаційного екзамену з професійної підготовки та публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестаційний екзамен з професійної підготовки має на меті встановлення сформованості у здобувача загальних і спеціальних компетентностей та рівня досягнення ним програмних результатів навчання, передбачених цією освітньо-професійною програмою та професійним стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти».

Програма атестаційного екзамену з професійної підготовки включає дисципліни циклу професійної підготовки:

- Дидактичні системи у вищій школі
- Освітній консалтинг та експертна діяльність
- Інновації та проєктна діяльність в освіті
- Організація освітнього процесу
- Педагогіка і психологія вищої школи

Форма проведення атестаційного екзамену – усна за білетами, що має комплексний характер і передбачає перевірку рівня знань та ступеня

сформованості професійно значущих компетентностей здобувачів вищої освіти. Кожний білет атестаційного екзамену містить два теоретичних питання та два практичних (ситуаційних) завдання з дисциплін циклу професійної підготовки. Практичні завдання можуть виконуватися в комп'ютерній аудиторії з використанням цифрових технологій.

Окрім освітньої (магістр, магістр освітніх наук/ Master, Master of Educational Sciences), програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації: викладач закладу вищої освіти/ Teacher of Higher Educational Establishment.

Система присвоєння професійної кваліфікації у ПНПУ регулюється Положенням про порядок здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка (<https://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/polozhennya-pro-poryadok-zdobuttya-i-prysvoyennya-profesijnyh-kvalifikacij.pdf>) з урахуванням вимог професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого 23.03.2021 р., наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610. Вона передбачає взаємну участь у цьому процесі розробників освітньої програми, вченої ради університету (яка розглядає і затверджує освітні програми, кваліфікації, голів атестаційних комісій), членів комісій із захисту результатів практик, атестаційної комісії з професійної підготовки.

На всіх етапах здобуття і присвоєння професійної кваліфікації у ПНПУ (організаційно-проектувальний; навчання здобувачів і оцінювання; практична підготовка; затвердження вченою радою університету списків здобувачів випускних курсів, яким у поточному навчальному році планується присвоїти професійну кваліфікацію; атестація; апеляція (за потреби) залучаються стейкхолдери.

Узагальнюючи вище викладене, презентуємо дидактичну модель освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» другого

(магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки, яка поєднує такі блоки (рис. 10): *методологічний, цільовий, змістово-технологічний, ресурсний та контрольньо-оцінювальний*.

У цій моделі акцент робиться на здобутті загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для кваліфікованого виконання професійних завдань викладача закладу вищої освіти, організації освітнього процесу, зокрема, у сфері освітнього консалтингу та педагогічної експертизи, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти й кар'єрного зростання.

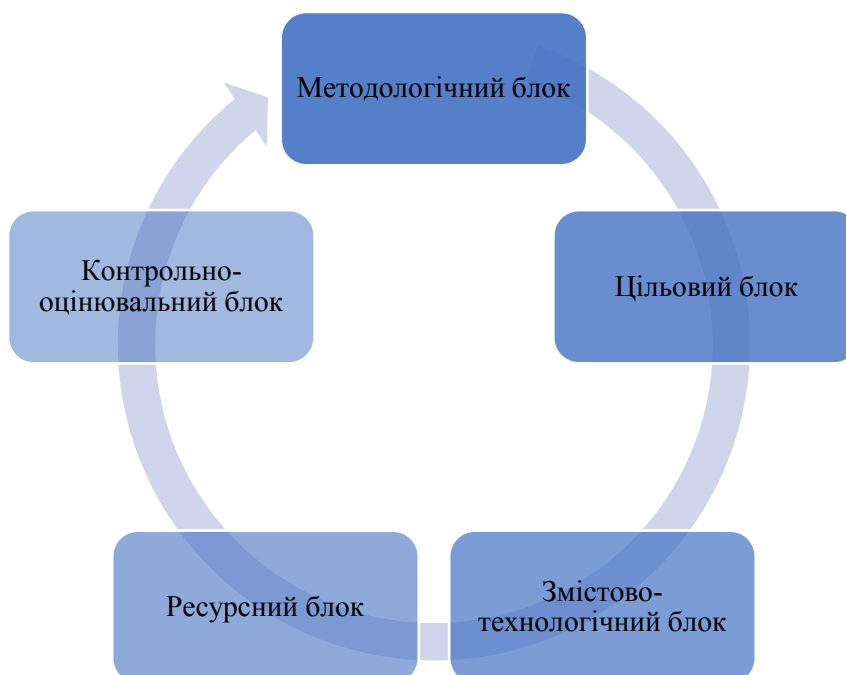

Рис. 10. Дидактична модель освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза»

Висновки. Дидактична модель освітньої програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» спеціальності А1 Освітні науки, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти, відіграє системоутворювальну роль у забезпеченні цілісності, функціональної логіки та внутрішньої узгодженості освітнього процесу. Її структура базується на інтеграції п'яти взаємопов'язаних блоків: методологічного, цільового, змістово-

технологічного, ресурсного та контрольо-оцінювального, що дозволяє ефективно реалізовувати освітню програму відповідно до сучасних вимог до підготовки фахівців у галузі освітнього консалтингу та експертизи. Загалом, ця програма призначена для: майбутніх лідерів освіти; педагогів, які прагнуть професійно займатися освітнім консалтингом та експертизою в галузі освіти; освітян, які хочуть змінювати систему зсередини.

Методологічний блок визначає концептуальні наукові засади та теоретичну рамку програми. Він базується на сукупності підходів (компетентнісний, системний, аксіологічний, проєктний, практико-орієнтований, інтегративний, інноваційний, контекстний, середовищний, студентоцентрований, ресурсно-орієнтований та стейкголдєрський), що забезпечують наукову обґрунтованість змісту й форм організації навчального процесу. Саме методологічна основа дає змогу сформулювати бачення професійної підготовки не лише як передавання знань, а як розвитку здатності до рефлексивного, інноваційного й етичного прийняття управлінських та експертних рішень.

Цільовий блок визначає мету (підготовка висококваліфікованих магістрів освітніх наук, здатних майстерно виконувати професійно-педагогічні функції, вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі в організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, зокрема, у сфері освітнього консалтингу, педагогічної експертизи на засадах людиноцентризму та гуманізму, що дасть їм можливість широкого доступу до працевлаштування та подальшого навчання). Основними завданнями є формування здатності до організації освітніх процесів у закладах освіти різного типу, здійснення аналітико-експертної діяльності, освітнього консалтингу, управління освітніми проєктами та впровадження стратегій підвищення якості освіти.

Змістово-технологічний блок охоплює структуру освітньої програми, логіку komponування освітніх компонентів, методи й засоби навчання, інтерактивні формати взаємодії. Він забезпечує реалізацію освітніх компонентів через практико-орієнтоване навчання, педагогічні майстерні, консалтингові симуляції, цифрові платформи й роботу над реальними кейсами. Особлива увага приділяється самостійній та командній проєктній роботі як основі професійного зростання здобувачів.

Ресурсний блок охоплює кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення програми. До його складових належать сучасна інфраструктура університету, доступ до електронних бібліотек, професійних цифрових інструментів, залучення експертів-практиків до викладання, а також створення партнерської мережі для стажування, обміну досвідом та наставництва.

Контрольно-оцінювальний блок забезпечує моніторинг динаміки професійного розвитку здобувачів та досягнення програмних результатів навчання. Він виконує функцію зворотного зв'язку, необхідного для постійного вдосконалення програми.

Таким чином, дидактична модель програми «Організація освітнього процесу: консалтинг та експертиза» не лише структурно організовує освітній процес, а й забезпечує його ціннісну, технологічну та практичну ефективність. Її реалізація сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних ініціювати, супроводжувати й оцінювати освітні зміни у різних контекстах.

Список використаних джерел

1. Біляковська О. О., Біницька К. М. Студентоцентризований підхід як нова парадигма якості освітнього процесу у закладах вищої освіти. *Гуманітарний форум*. 2023. № 1(1). С. 10–15.
2. Большая О., Іщенко І. Інноваційний менеджмент як основа професійного розвитку майбутнього управлінця. *Витоки педагогічної*

майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2022 Вип. 30. 256 с.

3. Васиньова Н. С. Стейкхолдерство як основа управління університетом в умовах євроінтеграції. *Освіта та педагогічна наука*. 2023. №2 (183). С. 3-12.

4. Гриньов Р. С. Дидактична система формування проєктно-дослідницької компетентності майбутніх учителів фізики в умовах інтеграції фундаментальної та фахової підготовки. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 8(26). С. 837-847.

5. Гриньова М., Кононець Н. Саморегуляція у ресурсно-орієнтованій освіті: монографія. Полтава: Видавництво Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, 2025. 356 с.

6. Гриньова М.В., Кононець Н.В. Компетентнісний підхід у професійній підготовці: електронний посібник для самостійної роботи здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Полтава, 2019. 25 с.

7. Жданова-Неділько О. Г. Дидактичні основи навчальної взаємодії викладача і студента в процесі вивчення педагогічних дисциплін. (Дис. докт. пед. наук). Полтава, 2016. 483 с.

8. Заредінова Е. Сутнісна характеристика середовищного підходу до сучасної вищої освіти. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2017. № (16). С. 35–45.

9. Засекіна Т. Інтегративний підхід у шкільній природничій освіті. *Український Педагогічний журнал*. 2020. № 4. С. 61–68.

10. Захарченко В. М. Проектування програм навчання у контексті функціонування НРК: компетентнісний підхід та результати навчання <http://www.tempus.org.ua/uk/korysna-informaciya/publikaciji.html.start=70>.

11. Кононець Н. В. Напрями забезпечення якості підготовки майбутніх менеджерів у контексті стейкголдєрського підходу: педагогіка

партнерства. *Матеріали I Міжнародного науково-практичного форуму «Основні цілі стратегії сталого розвитку: проблеми та перспективи»*, (м. Полтава, 26 вересня 2024 р.) / За заг.ред. проф. М.В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2024. С. 348-350.

12. Кононец Н.В. Модель змішаного навчання (Flex Model Blended Learning) у підготовці магістрантів освітньої програми «Педагогіка вищої школи». *Світові виклики сучасній освіті: матеріали Першої Міжнар. наук.-практ. конф.* (20–22 жовтня 2021 року). / гол. ред.: Осадченко І. І. Вип. 1 (Ч. 1). Умань: Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури», 2021. С. 18–22.

13. Кононец Н.В. Ресурсна модель змішаного навчання «BalanceEd: рівновага між аудиторним та онлайн-навчанням». *Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти: зб. наук. праць III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф.*, (м. Полтава, 22-23 трав. 2025 р.). Полтава : ПДАУ, 2025. С. 42-44.

14. Кононец Н. В. Кайдзен-технологія як педагогічна технологія ресурсно-орієнтованого навчання. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний ун-т імені Григорія Сковороди». Додаток 1 до Вип.35, Том IX(60): Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору»*. К. : Гнозис, 2015. С. 147–154.

15. Кононец Н. В. Технологія освітнього проекту як педагогічна технологія ресурсно-орієнтованого навчання. *Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. праць*. Полтава : Вид-во ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2014. Вип. 14. С. 136–144.

16. Лісова С.В. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Видво ЖДУ ім. І. Франка, 2011. С. 34-53.

17. Луговий В. І. Компетентності та компетенції: поняттєво-термінологічний дискурс. *Вища освіта України. № 3 (додаток 1). Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології»*. К.: Гнозис, 2009. С. 8-14.
18. Лук'янова Л. Технологія організації проектної діяльності. *Імідж сучасного педагога*. 2009. № 10. С. 16–21.
19. Мирончук Н. М. Контекстний підхід у підготовці студентів до професійної діяльності у зарубіжній педагогічній теорії. *Креативна педагогіка: наук.-метод. журнал / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся»*. Житомир. Вип. 13. 2018. С. 95–101.
20. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н. В. Варіативні моделі змішаного навчання (blended learning) у вищій школі: досвід ПУЕТ. *Вища школа : науково-практичне видання*. 2021. № 11. С. 7–20.
21. Никифорова Л.В. Модель організації науково-методичної роботи в системі шкільної освіти для розвитку інноваційного потенціалу вчителя. *Завучу. Усе для роботи*. Х.: Видав. Група «Основа». 2010. №11-12. С.2–11.
22. Новік С.М., Жданова-Неділько О.Г. Аксіологічні аспекти мотивації студентської молоді до здорового способу життя. *Фізкультурно-оздоровчі та спортивні технології в освітньому просторі: теорія і практика : колективна монографія / за заг. ред. О. О. Момот; Ю. В. Зайцевої*. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. С. 194-209.
23. Подобєдова Т. Ю. Підготовка майбутніх вчителів гуманітарного профілю до педагогічного проектування. (Автореф. дис. канд. пед. наук). Луганськ, 2005. 20 с.
24. Пушкарьова Т. О., Топузов О. М. Інтегративно-діяльнісна педагогіка. Київ : Педагогічна думка, 2019. 304 с.

25. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. - К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014- - 20с.
26. Рябовол Л. Студентоцентроване навчання: поняття, вимоги, шляхи реалізації. *Науковий вісник Львівської академії. Серія: Педагогічні науки*. 2021. № 10. С. 55–63.
27. Сидорчук О. В., Гуцол Т. Д., Загородний Д. О., Зеленський О. В. Створення концептуальної моделі проекту. *Східно-Європейський журнал передових технологій*. 2011. № 1(5). С. 64-66.
28. Системний підхід у вищій школі : навч. посіб. / автори-упоряд. Кочубей Т. Д. , Іващенко К.В. Умань: ПП Жовтий О. О., 2014. 131 с.
29. Ткачов С. І., Ткачова Н.О., Ткачов А. С. Академічні цінності сучасної університетської освіти: суть, склад та значення. *Polish science journal*. 2020. № 8 (29). Р. 48-53.
30. Харківська А.А. Теоретичні та методичні засади управління інноваційним розвитком педагогічного ВНЗ: монографія. Х.: ХГПА, 2011. 350 с.
31. Чень Лі, Жданова-Неділько О.Г. Підготовка майбутнього керівника до формування емоційно комфортного середовища в закладах освіти. *Інноваційні аспекти освітнього та проєктного менеджменту: досвід А. Макаренка в діалозі із сучасністю : матеріали XXIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 14-15 березня 2024 р.). «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управління проєктами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 14-15 березня 2024 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024. С. 251-253.*
32. Язловецька О. В. Компетентнісний підхід як основа реформування освітнього процесу. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2022. №206. С. 247-253.

33. Berns R. G., Erickson P. M. Contextual Teaching and Learning: Preparing Students for the New Economy. The Highlight Zone: Research @ Work. № 5. Columbus, OH, 2001. 9 p.
34. Johnson E. B. Contextual Teaching and Learning. Corwin Press, INC. A Sage Publications Company. Thousand Oaks, California. 2002. 196 p
35. Kononets N., Ilchenko O., Mokliak V. Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*. July 2020. Vol. 21 Number 3. P. 199–220.
36. Kononets N., Ilchenko O., Zhamardiy V., Shkola O., Broslavska H., Kolhan O., Padalka R., Kolgan T. Software tools for creating electronic educational resources in the resource-based learning process. *Journal for Educators, Teachers and Trainers JETT*. 2021. Vol. 12(3). P. 165–175.
37. Kononets N., Nestulya S. Stages of kaizen technology in the formation of scientific and research competence of future managers: combination of education and research. *Scientific Collection «InterConf+», 51(225): with the Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference «Scientific Trends and Trends in the Context of Globalization»* (November 19-20, 2024; Umeå, Kingdom of Sweden)/ comp. by LLC SPC «InterConf». Umeå: Mondial, 2024. P. 90-95.
38. Nataliia Kononets, Valeriy Zhamardiy, Svitlana Nestulya, Yevhen Denysenko, Valeriia Ostashova, Anna Sokil (2022). Didactic Conditions For The Formation Of The Readiness Of Future Lawyers For Professional Activity During Blended Learning. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, Vol. 13(5). 380-391.

